
Věda naše vezdejší

Věda naše vezdejší

9.4.2009, rubrika: příloha Osobnost 89-09, strana: 8, autor: KATEŘINA KADLECOVÁ

Za posledních dvacet let se česká věda hodně změnila. I kritici jejího stavu, jichž ani mezi badateli samými není zrovna málo, musejí uznat, že mladí vědci pochopili nutnost vstupovat do mezinárodních týmů a vyjíždějí na stáže a konference, včetně těch zaoceánských, seč jim granty z výzkumných záměrů stačí. Ve vědě je ostatně mnohem více peněz než za komunistického režimu, i když ani loňských 23 miliard státních korun pro výzkum a vývoj stále není dost. Pro značně byrokratická kritéria přidělování státních peněz však vysoké školy prozřetelně přestaly sázet pouze na fondy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a snaží se peníze získat i ze soukromých firem prostřednictvím prodeje či společného rozvoje duševního vlastnictví pocházejícího z akademické půdy. Činí tak třeba pražská Univerzita Karlova, jejíž vědecký výkon (měřený počtem záznamů v databázi vědeckých publikací Web of Science) od revoluce narostl podle jejího rektora, fyziologa Václava Hampla, přibližně sedminásobně: „I vědecký výkon ČR v posledních dvou dekádách trvale a poměrně dramaticky roste.“ Velmi slušnou úroveň podle prof. Hampla mají i v mezinárodním srovnání matematika, fyzika, chemie či biologické obory související s medicínou. Také těmto disciplínám by měla sloužit jedinečná biotechnologická a biomedicínská centra excelentní vědy, jejichž výstavbu snad tzv. finanční krize nijak neohrozí: brněnský CEITEC a přípražský BIOCEV s předpokládanými termíny dokončení 2015, respektive 2012. Ačkoli někdejší ředitel Akademie věd, genetik prof. Václav Pačes, nedávno pro Lidové noviny uvedl, že AV ČR podle něj „jako celek stále ještě není v evropské vědecké špičce“, i zde se práce jednotlivých ústavů stává stále efektivnější.

Také laická veřejnost se o vědu zajímá a mediální rubriky pravidelně referují o „vědě“, „civilizaci“ či „akademii“ se těší přízni čtenářů i samotných vědců, kteří popularizují své obory stále ochotněji a lépe. A pokud všechny vědecké kapacity neopustí pro nadějnější vyhlídky Česko nadobro (o čemž v následujícím článku uvažuje Olga Myslivečková) a měna neklesne na kolena, bude se stav české vědy nadále zlepšovat.